

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	25XCdo/219/2016
Identifikačné číslo spisu:	6812206885
Dátum vydania rozhodnutia:	16.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6812206885.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej: doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátom a konateľom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp.zn. 3C/388/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. novembra 2014, č.k. 16Co/404/2014-113 a z 13. novembra 2014, č.k. 16Co/407/2014-125, takto

rozhodol:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. novembra 2014, č.k. 16Co/404/2014-113, o d m i e t a .

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. novembra 2014, č.k. 16Co/407/2014-125, o d m i e t a .

Žalovaná m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

1. Uznesením z 13. novembra 2014, č.k. 16Co/404/2014-113, Krajský súd v Banskej Bystrici postupom podľa § 218 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odmietol odvolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Okresného súdu Revúca z 26. apríla 2013, č.k. 3C/388/2012-32, ktorým žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. osudných poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom uviedla, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. íl OSP) tým, že odvolací súd odmietol jej

odvolanie ako oneskorene podané, hoci procesné predpoklady pre tento postup neboli dané. Odvolanie odovzdala v rámci odvolacej lehoty obchodnej spoločnosti, predmetom ktorej je poskytovanie poštových služieb (ReMax Courier Service, s.r.o.) s tým, aby bolo doručené súdu. Tým v zmysle § 57 ods. 3 OSP nastali právne účinky podania odvolania. So zreteľom na namietanú procesnú vadu žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. K dovolaniu zároveň priložila dokumentáciu „Details zásielky k prepravnému listu č. 1551530943“ s údajmi, v zmysle ktorých obchodnou spoločnosťou ReMax Courier Service, spol. s r.o. bola zásielka prevzatá na doručenie 28. júna 2013, ako aj zoznam podaných odvolaní obsahujúci spisové značky konaní, v ktorých mali byť odvolania podané.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 OSP.

5. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

6. V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 OSP. V týchto ustanoveniach nie je uvedené uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 OSP nevyplýva.

7. Procesnú prípustnosť dovolania žalobkyne by vzhľadom na to zakladala len procesná vada konania v zmysle § 237 ods. 1 OSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

8. Žalobkyňa v dovolaní procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP nenamietala; existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť tohto dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

9. So zreteľom na obsah dovolania naj vyšší súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesná nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Súdna prax dospela k záveru, že ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorené, odňal tým účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (R 23/1994). V konaní pred najvyšším súdom bolo preto potrebné posúdiť správnosť záverov odvolacieho súdu o dni podania odvolania.

10. Podľa § 204 ods. 1 veta prvá OSP, odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

11. Podľa § 57 ods. 3 OSP, lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo

podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

12. Zo spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené dňa 13. júna 2013 (č.l. 34a súdneho spisu). Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok), ako správne konštatoval aj odvolací súd. Odtlačok podacej pečiatky Okresného súdu Revúca na odvolaní žalobkyne (č.l. 35 súdneho spisu) potvrdzuje, že súd prvej inštancie prevzal odvolanie 1. júla 2013 od toho, kto mu ho fyzicky doručil; deň takéhoto prevzatia ale nemusí byť vždy bez ďalšieho dňom totožným s dňom podania odvolania.

13. V dovolaní sa namieta, že odvolanie bolo odovzdané doručovateľskej spoločnosti 28. júna 2013, teda v čase, keď žalobkyňa ešte neuplynula lehota na podanie odvolania. Žalobkyňa, podľa všetkého s úmyslom preukázať včasnosť podania odvolania, pripojila k dovolaniu výťah internetovej stránky (č.l. 145 súdneho spisu) s údajmi, v zmysle ktorých obchodnou spoločnosťou ReMax Courier Senice, s.r.o. bola prevzatá na doručenie zásielka, prepravný list, ktorý má č. 1551530943 ako aj zoznam spisových značiek konaní, v ktorých malo byť podané odvolanie. Ide o spoločnosť, predmetom činnosti ktorej je aj poskytovanie poštových služieb (viď údaje obchodného registra dostupné na www.orssr.sk). Z dokladu predloženého dovolateľkou vyplýva, že malo ísť o zásielku s hmotnosťou 80,10 kg, ktorú uvedená spoločnosť prevzala od žalobkyne 28. júna 2013. Táto zásielka bola adresovaná Okresnému súdu Revúca a jej obsahom mali byť odvolania vo viacerých súdnych konaniach tohto súdu (viď bližšie „popis zásielky“ POH - NŠ - 1080 x odvolanie voči SP 66,- €).

14. Nakoľko teda žalobkyňa vo svojom dovolaní namietala včasnosť podania odvolania a vzhľadom na nejednoznačnosť údajov o predmetnej zásielke uvedených na doklade predloženom dovolateľkou, súd prvej inštancie správne vytvoril žalobkyňi procesnú možnosť, aby doložila opodstatnenosť svojho tvrdenia o včasnom podaní odvolania. Listom z 5. mája 2015 (č.l. 155 súdneho spisu) súd vyzval žalobkyňu (prostredníctvom jej právneho zástupcu), aby v lehote 10 dní hodnoverným spôsobom preukázala, že predmetné odvolanie proti uzneseniu skutočne odovzdala spoločnosti ReMax Courier Service, s.r.o., a to v zákonnej lehote na podanie odvolania. Táto písomná výzva súdu bola právnomu zástupcovi žalobkyne doručená 11. mája 2015. Na uvedenú výzvu reagovala žalobkyňa podaním z 13. júla 2015, v ktorom uviedla, že potvrdením o odoslaní predmetného odvolania fyzicky nedisponuje a ako prílohu pripojila dodatočne vypracovaný zoznam spisových značiek, ktoré boli súčasťou predmetného podania. Zároveň pripojila výťah internetovej stránky totožný s už predloženým výťahom preukazujúcim detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943 z č. 1. 145 súdneho spisu.

15. Rovnako podaním z 5. mája 2015 (č. 1. 154 súdneho spisu) súd prvej inštancie žiadal doručovateľskú spoločnosť ReMax Courier Service, s.r.o. o oznámenie, či a kedy žalobkyňa odovzdala odvolanie voči uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti vo veci 3C/388/2012. Doručovateľská spoločnosť ReMax Courier Service, s.r.o., na výzvu súdu podaním z 18. mája 2015 (č. 1. 163 súdneho spisu) oznámila, že vzhľadom na poštové tajomstvo, obsah zásielky pozná výlučne jej odosielateľ a následne jej adresát.

16. Najvyšší súd zastáva názor, že bsz ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie (§ 57 ods. 3 OSP) odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí byť spôsobom dostatočne hodnoverným preukázané, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo. Pokiaľ odtlačok podacej pečiatky nasvedčuje tomu, že odvolanie bolo podané osobne v podateľni súdu, avšak účastník tvrdí, že ho na doručenie súdu odovzdal subjektu registrovanému alebo licencovanému podľa zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnenému Poštovým regulačným úradom v Registri poštových podnikov, súd účastníka vyzve, aby svoje tvrdenie preukázal.

17. Najvyšší súd po preskúmaní žalobkyňou predložených fotokópií listín preukazujúcich podľa nej včasnosť podania odvolania dospel k záveru, že tieto hodnoverným (objektívne preskúmateľným) spôsobom žalobkyňou tvrdené skutočnosti nepreukazujú. Z ich obsahu nemožno konkrétne zistiť deň, v ktorom bolo konkrétne odvolanie odovzdané na prepravu spoločnosti ReMax Courier Service, s.r.o.. Treba teda konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala, či obsahom zásielky bolo aj odvolanie žalobkyne

podané v preskúmvanej veci (t. j. vo veci Okresného súdu Revúca sp.zn. 3C/388/2012).

18. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v súlade so zásadou „právo patrí bdelým, pozorným, ostražitým, bedlivým, („vigilantibus iura scripta sunt“), bolo v záujme žalobkyne, aby predvídala aj tú možnosť, že bude musieť preukázať doručenie konkrétnej zásielky v konkrétny deň a z tohto dôvodu pri doručovaní vymedzila predmet podanej zásielky

dostatočne určitým spôsobom. Internetový výpis detailu zásielky k prepravnému listu č. 1551530943 však bez ďalšieho nezakladá súvislosť s prílohou označujúcou spisové značky konaní, v ktorých mali byť odvolania podané. Nakoniec sama žalobkyňa uviedla, že zoznam spisových značiek konaní, v ktorých malo byť podané odvolanie vyhotovila dodatočne (č.l. 187 súdneho spisu).

19. V danej situácii, v ktorej žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenia o podaní odvolania na prepravu v rámci odvolacej lehoty, odvolací súd pri svojom závere o oneskorene podanom odvolaní správne vychádzal z dátumu uvedeného na pečiatke podateľne okresného súdu, ktorou bolo odvolanie opatrené, ako z jediného hodnoverného dokladu o dátume jeho doručenia.

20. So zreteľom na vyššie uvedené preto najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesné neprípustné odmietol.

II.

21. Okresný súd Revúca rovnako uznesením z 29. januára 2014, č.k. 3C/388/2012-95, uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- €, pričom o výške poplatku rozhodol podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „položka č. 7a“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 1. októbra 2012 (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

22. Na odvolanie žalobkyne proti uvedenému rozhodnutiu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 13. novembra 2014, č.k. 16Co/407/2014-125, napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP. Za nesprávne považoval odvolací súd stanovisko odvolateľky k aplikácii prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. upravujúceho určovanie poplatkovej povinnosti v konaniach začatých do 30. septembra 2012, keď odvolanie ako úkon bolo navrhnuté po tomto dátume, preto bola aplikácia právnej úpravy zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti (teda v čase podania odvolania) zo strany okresného súdu správna.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa 6. marca 2015 dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia oboch súdov a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Pre prípad úspešnosti žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnila tým, že v danom prípade jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ OSP), nakoľko napadnuté rozhodnutie je „absolútne“ prekvapivé, popierajúce doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť za odvolanie a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý bližšie v dovolaní rozviedla.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

25. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 OSP.

26. V danom prípade ide o obdobnú vec, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred do volacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolateľom - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 3Cdo/180/2014, 4Cdo/223/2014, 5Cdo/180/2014, 6Cdo/69/2014, 6Cdo/279/2014, 7Cdo/358/2014, 7Cdo/398/2014, 8Cdo/220/2014, 8Cdo/235/2014. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto prípadoch v celom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci, poukazuje na ne a v zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

27. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 OSP, ani z ustanovenia § 237 ods. 1 OSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesné neprípustné.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštalácie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.